

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої Ради
Одеської національної академії
харчових технологій
від 27 грудня 2018 року,
протокол №6
Голова Вченої Ради

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ Одеської національної академії харчових технологій на період до 2027 року

Стратегічний план розвитку Одеської національної академії харчових технологій (академії) на період до 2027 року передбачає реалізацію принципів та засад діяльності, які здатні забезпечити збереженість статусу і сталий розвиток академії, як закладу вищої освіти, поєднання традицій та інновацій на основі сучасних аналітичних прогнозів і направлена на реалізацію Стратегії сталого розвитку «Україна 2020», Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки, Доктрини збалансованого розвитку Україна 2030, вимог Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту», а також Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу».

Мета стратегічного плану: забезпечення умов для підвищення якості вищої освіти, розвитку наукових досліджень і підготовки кадрів для розробки, запровадження і розвитку технологій для здорового тривалого, якісного та щасливого життя людини.

Очікувані результати: безперервна діяльність, мінімізація ризиків, створення технологічного хабу на Півдні України, лідируючі позиції серед закладів вищої освіти Центральної та Східної Європи, високий рівень комерціалізації результатів наукових досліджень, соціальна захищеність та умови персонального росту членів колективу.

Стратегічний план розвитку розроблено з урахуванням потенціалу розвитку Одеської національної академії харчових технологій, тенденцій розвитку науки та освіти на початку третього тисячоліття, а також аналітичних прогнозів довгострокового характеру.

Сучасні довгострокові прогнози розвитку освіти, науки, медицини, виробництва, суспільства та навколишнього середовища, які були взяті до уваги, опубліковані такими визнаними міжнародними експертами, як PricewaterhouseCoopers (PwC), Goldman Sachs (GS), Centre d'Etudes Perspectives et d'Informations Internationales (CEPII), The Economist Intelligence Unit (EIU), Harvard X Source, RMIT University.

У першій половині XXI століття прогнозується підвищення добробуту в країнах, що розвиваються, і в країнах з перехідною економікою. У той же час слід очікувати загострення проблем в області забезпеченості природними ресурсами, захисту та оздоровлення навколишнього середовища. Поряд з цим прогнозується суттєве скорочення чисельності сільського населення та зникнення більшості сільських поселень, що ще більше загострить проблему продовольчого забезпечення.

У той же час проблема охорони навколишнього середовища вже має досить гострий характер в густонаселених країнах, що розвиваються, і це негативно відбивається на здоров'ї населення. Тому наукові дослідження і стандарти в галузі виробничої діяльності будуть націлені на економне використання природних ресурсів, оздоровлення навколишнього середовища, підвищення рівня і якості освіти і охорони здоров'я.

Серед найбільш гострих загальних проблем подальшого розвитку людства можна відзначити швидке зростання чисельності населення і зростання потреб у питній воді, продовольстві та енергоресурсах. Високорозвинені країни намагатимуться зберегти тренди свого розвитку, які склалися на початку XXI століття. Країнам, що розвиваються важливо буде забезпечити доступність і підвищення якості освіти, використання накопичених у розвинених країнах науково-технічних і організаційних досягнень. Зниження народжуваності і процес старіння населення будуть сприяти загостренню проблем у соціально-економічній сфері.

Економіка знань потребуватиме широкого запровадження принципу навчання впродовж всього життя. Водночас випускники шкіл стають більш мобільними у виборі місць для навчання, у тому числі у закордонних університетах. Це призведе до загострення конкуренції між закладами вищої освіти. Саме тому зростає роль і важливість стратегії та заходів щодо підвищення якості вищої та конкурентоздатності вітчизняної вищої освіти.

Розвиток економіки України з урахуванням світових трендів глобального розвитку науково-технічного прогресу, реалій четвертої промислової революції «індустрія 4.0» і глобалізації у продовольчій та енергетичній сфері потребує якісних знань, інноваційних результатів наукових досліджень, а також удосконалення моделі здобуття вищої освіти.

Розвиток структури академії та системи управління

Структура Академії повинна забезпечувати ефективне здійснення її функцій для виконання головної місії, а система управління повинна забезпечувати розвиток функцій, своєчасне оновлення структури, високоефективне управління діяльністю та реалізацією ресурсного потенціалу. До складу академії входять чотири навчально-наукові інститути: інститут харчової промисловості ім. М.В.Ломоносова, інститут комп'ютерних систем і технологій «Індустрія 4.0» ім. П.М.Платонова, інститут холоду, кріотехнологій та екоенергетики ім. В.С.Мартиновського та інститут прикладної економіки і менеджменту ім. Г.Е.Вейнштейна, а також науково-дослідний інститут, 10 факультетів і чотири коледжі. До 2027 року передбачено створення мережі між кафедральних навчальних і науково-дослідних лабораторій (ННДЛ) у складі вищезазначених інститутів шляхом упорядкування діючих та створення нових лабораторій. Так, сьогодні в ОНАХТ діють 43 сучасні лабораторії. До 2027 року заплановано створення ще 7 лабораторій: ННДЛ дистанційного управління технологічними об'єктами «Індустрія 4.0», ННДЛ харчової хімії, ННДЛ кабелю, ННДЛ чаю і кави, ННДЛ дизайну харчових продуктів, ННДЛ кормової біоінженерії, ННДЛ переробки вторинної полімерної сировини.

До 2027 року буде забезпечено широке запровадження інформаційних технологій та електронного документообігу в систему управління академії. Передбачено створення електронних кабінетів всіх керівників, застосування програмного середовища смарт-типу, здатного генерувати звітну документацію з діючої бази даних.

Значну увагу буде приділено запровадженню міжнародних систем сертифікації для оцінювання рівня менеджменту в різних напрямках діяльності та підрозділах академії. Буде продовжено сертифікацію за системою міжнародних стандартів ISO9001:2015, буде здійснено акредитацію лабораторії сенсорного аналізу за системою стандартів ISO17025, а також проведено акредитацію навчально-виробничого комбінату харчування за системою міжнародних стандартів НАССР. Буде також продовжено активність у системі

стандартів GMP+, де академія є єдиним представником з числа університетів Центральної та Східної Європи.

Подальший розвиток системи управління академією буде забезпечено на основі принципів автономізації та корпоративної рівності всіх учасників освітньо-наукового, виробничого і виховного процесу.

Кваліфікація викладачів, розвиток академічного середовища та освітнього процесу

Академія сприятиме створенню такого академічного середовища, в якому формуватимуться патріотизм і висока соціальна відповідальність, лідерські навички і професійні компетенції студентів та аспірантів. Формування компетенцій буде відбуватися на основі їх синергії в залежності від запитів промисловості та бізнесу і трендів у прикладній вищій освіті.

Буде забезпечено подальший розвиток системи підготовки кадрів вищої кваліфікації та відтворення наукового потенціалу. Частка викладачів з науковими ступенями становитиме не менше 77%, у тому числі докторів наук не менше 15%. Буде розроблено і запроваджено систему заохочення за підготовку навчально-методичного забезпечення та читання дисциплін англійською мовою, або іншою мовою країн ЄС. Частка викладачів, які пройдуть стажування у закордонних університетах терміном не менше 3-х місяців становитиме не менше 15% всього складу професорсько-викладацького колективу. Буде забезпечено виробниче стажування не менше 20% викладачів прикладних кафедр на кращих вітчизняних і закордонних підприємствах за своїм професійним спрямуванням. Також буде забезпечено підвищення ефективності діяльності вищої школи педагогічної майстерності. До 2027 року планується завершити створення електронного контенту за всіма дисциплінами для забезпечення вільного доступу студентів у дистанційному режимі. Буде запроваджено систему «антиплагіат» для аналізу всіх магістерських робіт і дипломних проектів.

До 2027 року планується забезпечити навчання англійською мовою за двома освітньо-професійними програмами бакалаврату, за трьома освітньо-науковими програмами в магістратурі та за трьома спеціальностями PhD-аспірантури.

До 2027 року буде створено банк резюме випускників ОНАХТ та електронний каталог підприємств-роботодавців. Планується також створити кар'єрні центри у всіх коледжах, які входять до складу ОНАХТ.

Буде продовжено розвиток академічної мобільності, а також участь студентів академії у міжнародних олімпіадах, міжнародних наукових конференціях. Буде розширено участь студентських органів самоврядування у формуванні вибіркової складової освітніх програм, організації науково-навчального процесу, оцінюванні його якості та адаптації першокурсників до системи навчання в академії.

Буде забезпечено подальший розвиток адаптивної моделі здобуття вищої освіти, спрямованої на підготовку фахівців, здатних не тільки самореалізуватися в умовах економіки еволюційного розвитку, але й будувати платформу патріотично-соціальної відповідальності та екологічного менеджменту.

У 2018 році викладачі академії провели 56 тренінгів для представників промисловості і бізнесу. До 2027 року планується широко запровадити тренінги та навчально-виробничі модулі в освітній процес, що покращить якість підготовки фахівців та удосконалив процес трансформації систематизованих знань і практичних навиків у необхідні професійні компетенції.

До особливостей навчання в академії буде додано проходження однієї з практик за кордоном. Також планується запровадити дистанційний захист виробничих звітів, курсових проектів, дипломних проектів і магістерських робіт у дистанційному режимі для

студентів, які перебуватимуть у закордонних університетах або на закордонних підприємствах.

З метою залучення на навчання талановитої молоді буде поширено проведення майстер-класів для старшокласників зі всіх спеціальностей академії. Планується також до 2027 року створити освітньо-професійний кластер Одеського регіону на базі освітніх закладів (загальноосвітніх середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, професійно-технічних училищ, технікумів і коледжів) і промислових підприємств із залученням центрів зайнятості та рекрутингових агенцій з метою підвищення якості освіти на всіх рівнях, розробки програм кадрового забезпечення підприємств регіону і підвищення ефективності використання людського потенціалу та продуктивних сил.

Розвиток наукових шкіл, наукових досліджень і міжнародна діяльність

Буде продовжено забезпечення всебічного розвитку наукових шкіл, безперервної підготовки і захисту докторів філософії та докторів наук, запроваджено умови визначення вимог до доктора наук, професора на рівні академії, а також запроваджено систему безперервного обліку наукової індикативності та економічної результативності трансферу технологій та інновацій.

Тематика наукових досліджень доповниться такими пріоритетними напрямками, як:

інноваційні технології питної води (отримання, очищення та моделювання складу питної води, технології консервування питної води, зменшення витрат питної води на виробництво будь-якої продукції, у першу чергу, харчової);

біотехнології виробництва харчової та кормової сировини, харчових продуктів;

інноваційні технології переробки харчової та кормової сировини у харчові і кормові продукти (на безвідходній енергозберігаючій основі, в умовах недостатньої гравітації або за повної її відсутності, у вакуумі або в модельних газових середовищах, виробництво харчових продуктів з нетрадиційної сировини, створення штучної їжі);

розвиток мехатроніки і робототехніки (створення оборонних та промислових робототехнічних і кіберфізичних систем, безпілотних зразків транспортного і технологічного обладнання, систем монтажу сонячних систем та виробництва електроенергії в умовах обмеженого функціонування людини, безпілотних мехатронних робототехнічних систем для очищення річок, морів і океанів від сміття);

розробка і запровадження систем автоматизованого управління індивідуальними робочими місцями, робототехнічними системами, агрегованими елементами управління, а також інформаційними базами даних учасників системи;

машинобудування та енергетика (створення технологічного і транспортного смарт-обладнання нового покоління з індивідуальними системами самотестування, самообслуговування та самовідновлення, розробка нових матеріалів, подовження довговічності елементів та вузлів обладнання, створення енергогенеруючих систем індивідуального і промислового використання, систем енергорозподілу та контролю за ефективним використанням, розвиток нафтогазових технологій, розробка систем отримання біогазу, розробка технологій утилізації сміття);

розвиток холодильних технологій (розробка холодильних агентів нового покоління, холодильного обладнання, теплових насосів);

екологія та екологізація (розробка і запровадження технологій із зниженим негативним впливом на оточуюче середовище, запровадження екологічних матеріалів, розробка і запровадження технологій переробки шкідливих матеріалів і відходів, розробка технологій переробки шкідливих відходів у корисні продукти);

розвиток технологій маркетингової та підприємницької діяльності на основі людино центричного підходу з врахуванням глобальних соціальних тенденцій;

обґрунтування державного регулювання використання ГМО та економічних засад розвитку органічного землеробства;

теоретичне обґрунтування політики продовольчої безпеки, розвиток методики оцінки продовольчої безпеки та продовольчої незалежності, розвиток регіональних програм забезпечення продовольчої безпеки.

Наукові дослідження набудуть визначального характеру і ролі у формуванні висококваліфікованих фахівців. З метою створення інноваційної наукової продукції навчально-науково-дослідні лабораторії функціонуватимуть в режимі Open Space Community.

За ефективністю результатів наукових досліджень сьогодні Одеська національна академія харчових технологій посідає 29-е місце серед вишів України у рейтингу Scopus. До 2027 року планується зареєструвати к міжнародних системах цитування всіх викладачів академії та запровадити рейтинг серед них, що стимулюватиме покращення діяльності у цьому напрямку.

До 2027 року планується створити власний фонд фінансування науково-дослідних робіт, а також бізнес-інкубатора та науково-виробничого консорціуму з провідними підприємствами переробної галузі.

До 2027 року а базі академії буде відкрито два консалтингових центри у складі навчально-наукових інститутів, а також запроваджено видання п'яти науково-практичних журналів у електронному вигляді.

Міжнародні зв'язки набудуть робочого характеру. Розвиток інформаційної глобалізації та освітньо-наукового менеджменту дозволить проводити у дистанційній формі більшість конференцій з on-line трансляцією у відкритому англomовному інформаційному середовищі.

Буде забезпечено участь академії у програмах міжнародного співробітництва з ЄС через запровадження грантів Erasmus +. Сьогодні в академії діє 9 таких програм. До 2027 року планується збільшити їх кількість.

З метою збільшення іноземних студентів, а також для сприяння науково-практичному співробітництву з країнами-партнерами на базі академії до 2027 року буде створено центр Українсько-турецького співробітництва, а також центр науково-технічного співробітництва «Україна-ЄС».

З метою зміцнення іміджу України буде продовжено розвиток міжнародного конкурсу студентських наукових робіт «Back Sea Science», а також у період до 2027 року буде започатковано міжнародний конкурс інновацій для молодих учених "Science for Life" і міжнародний фестиваль стартапів «Back Sea Start-ups».

Фінансове забезпечення і розвиток матеріально-технічної бази

Будуть вжити всі необхідні заходи щодо наповнення бюджету академії шляхом формування перспективного і щорічного плану потреб у фінансових ресурсах для забезпечення стратегічних завдань розвитку академії. Прозоре розподілення коштів на матеріально-технічне постачання, ремонтні і будівельні роботи між факультетами/інститутами з урахуванням їхніх об'єктивних потреб і стратегічних напрямів розвитку академії буде реалізовано за підтримки та участі органів колегіального управління.

У період до 2027 року буде здійснено модернізацію енергетичних мереж ОНАХТ, що дозволить знизити витрати на комунальні послуги і створить нові можливості для розвитку матеріально-технічної бази академії. Буде продовжено реалізацію програми енерго-та ресурсозбереження.

Головними напрямками удосконалення матеріально-технічної бази стануть розробка і реалізація інвестиційних проектів оптимізації розмірів і використання території академії, поточний ремонт (з переплануванням) двох гуртожитків академії, будівництво гуртожитку підвищеного комфорту на 100...150 місць з урахуванням потреб осіб з особливими фізичними потребами.

З метою покращення умов праці працівників академії буде здійснено будівництво допоміжних споруд (гаражі, офіси адміністративно-господарських служб, складів та ін.), поточний і капітальний ремонт будівель і споруд, а також облаштування території спортивно-оздоровчого табору "Південний Буг". Буде завершено реконструкцію I-ї лінії спортивно-оздоровчого табору "Дружба" зі створенням будинків для відпочинку підвищеного комфорту.

У період до 2027 року буде завершено заміну вікон на енергоефективні у навчальних корпусах «А», «Б», «В», а також продовжено заміну вікон у навчальних корпусах на вул. Дворянська 1/3.

Модернізацію інтернет-мережі буде здійснено із запровадженням широкополосного оптиковолоконного інтернету зі створенням wifi-зон у всіх приміщеннях за планом центру інформаційних технологій. Буде створено довідково-інформаційну навігаційну систему по навчальним корпусам академії для зручності користування студентами, викладачами і співробітниками академії

Буде створено презентаційний центр академії, академічну крамницю для продажу канцтоварів, спеціалізованого одягу (халатів), сувенірів з символікою академії.

Реконструкція актові зали академії передбачатиме створення кіноконцертного театрального ХАБу.

На території академії будуть створені зони відпочинку у вигляді локальних паркових зон. До 2027 року двір у середині академії (вул. Канатна, 112) буде реконструйовано і перетворено на парк відпочинку студентів і викладачів, створено концертну площадку для забезпечення можливості проведення концертів та інших культурних заходів (на 500 місць.). В середині двору буде встановлено пам'ятник засновникам і фундаторам академії «Від вдячних потомків».

Буде продовжено модернізацію мережі водопостачання та пожежогасіння. Всі приміщення академії будуть укомплектовані індивідуальними засобами пожежогасіння.

Для задоволення зростаючих потреб студентів, викладачів і співробітників академії до 2027 року буде обладнано всі майданчики при входах до навчальних корпусів і гуртожитків велопаркінгами і скейт-паркінгами.

Охорона праці, здоров'я, розвиток спорту та соціальної сфери

Планується провести системне забезпечення всіх робочих місць умовами охорони праці у відповідності до системи міжнародних стандартів ISO9001:2015. Буде продовжено реалізацію програми «Здоров'я» і посилено заходи щодо запобігання захворюваності студентів, викладачів і співробітників. Буде продовжено розвиток санаторію-профілакторію та розширено спектр медичних послуг.

Буде продовжено запровадження заходів щодо унеможливлення проявам корупції та хабарництва, у тому числі шляхом запровадження анонімного опитування членів студентського і викладацького колективу, запроваджено «гарячу» телефонну лінію.

Буде забезпечено інформаційно-адміністративну підтримку отримання соціальних стипендій та соціальної допомоги, подальше надання матеріальної допомоги членам колективу, покращення умов праці матерів малолітніх дітей. Буде розроблено і запроваджено програму підтримки молодих науковців академії та молодих сімей.

До 2027 року буде здійснено реконструкцію та запущено в експлуатацію ще двох їдалень у складі навчально-виробничого комбінату харчування.

З метою розширення можливостей для занять спортом до 2027 року буде здійснено капітальний ремонт спортивного комплексу академії. Сьогодні діє філія кафедри фізичної культури і спорту академії на базі гірсько-лижного курорту «Жденієво» (Закарпатська обл., Воловецький р-н), де щороку оздоровлюються понад 100 викладачів і співробітників та понад 100 студентів. Планується відкриття ще однієї такої філії кафедри. Академія вже 10 років поспіль успішно проводить науково-практичну конференцію «Проблеми формування здорового способу життя у молоді». Цю роботу буде продовжено. Також буде запроваджено низку заходів і засновано науково-практичну конференцію для викладачів вишів України «Профілактика поширених захворювань і формування здорового способу життя».